

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU-4110-01-13/2012
R/12/007

Lublin, dnia 11 lipca 2012 r.

**Pan mł. bryg. mgr inż.
Dariusz Pylak
Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Krasnymstawie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie skontrolowała w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Krasnymstawie (dalej: „KP PSP” lub „Komenda”) prowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych dotyczących możliwości ewakuacji z obiektów użyteczności publicznej w latach 2007 – 2012 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 10 maja 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli², przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie kontrolowaną działalność, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Podstawą pozytywnej oceny było:

- wykonanie rocznych planów czynności kontrolno-rozpoznawczych, z których 215 dotyczyło obiektów użyteczności publicznej³,

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Dz. U. nr 227, poz. 1482 ze zm. zwana dalej *ustawą nowelizującą*

³ obiekty wymienione w pkt 1 (poz. 1 do 14) i 2 (poz. 1 do 6) załączników nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 października 2005 r. w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną³ (Dz. U. Nr 225, poz. 1934) - „rozporządzenie MSWiA z 24.10.2005 r.”.

- prowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- nieujawnieniu w protokołach z siedmiu kontroli przeprowadzonych przez KP PSP w obiektach przedszkoli i szkół występujących w nich zagrożeń życia ludzi i niewydaniu decyzji administracyjnych nakazujących ich usunięcie,
- nieegzekwowaniu postanowień decyzji nakazujących usunięcia zagrożeń życia ludzi w budynku Szpitala Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Krasnymstawie i ograniczaniu się jedynie do przesuwania terminu ich usunięcia.

1. Pozytywnie oceniono planowanie i realizację działań kontrolno-rozpoznawczych w obiektach użyteczności publicznej. Na terenie działania Komendy w okresie objętym kontrolą prowadziło działalność 45 szkół, dziewięć żłobków i przedszkoli, jeden szpital, trzy internaty szkolne, trzy domy dziecka oraz siedem domów opieki społecznej. Komendant Powiatowy PSP w Krasnymstawie („Komendant”), wypełniając dyspozycję § 2 ust. 1 rozporządzenia MSWiA z 24.10.2005 r. sporządzał plany czynności kontrolno-rozpoznawczych m.in. na podstawie analizy stanu bezpieczeństwa powiatu krasnostawskiego w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Plany te zawierały m.in. zakresy prowadzonych czynności oraz ich terminy (z dokładnością do kwartału), określały również obiekty, tereny i urządzenia, których dotyczyło przeprowadzenie tych kontroli.

W badanym okresie KP PSP przeprowadziła czynności kontrolno-rozpoznawcze w 215 obiektach, realizując je na podstawie planu, zgłoszenia lub zlecenia przez uprawnione organy. W latach 2007-2011 zrealizowano wszystkie zaplanowane czynności.

2. NIK pozytywnie ocenia prowadzenie i dokumentowanie czynności kontrolno-rozpoznawczych. Na podstawie upoważnień wydanych przez Komendanta czynności te prowadzili wyłącznie strażacy zatrudnieni w KP PSP, spełniający wymogi określone w § 11 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia MSWiA z 24.10.2005 r.

Analiza dokumentacji dotyczącej wybranych 61 czynności kontrolno-rozpoznawczych, w tym dwóch spraw, podczas których KP PSP uznała kontrolowany obiekt za zagrażający życiu ludzi, wykazała, że:

- czynności kontrolno-rozpoznawcze przeprowadzano po doręczeniu kontrolowanemu stosownego upoważnienia przynajmniej na 7 dni przed ich podjęciem, stosownie do art. 23 ust. 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej⁴ („ustawa o PSP”),
- wydane upoważnienia do prowadzenia tych kontroli spełniały wymogi określone w art. 23 ust. 8 ustawy o PSP,
- sporządzone w toku czynności kontrolno-rozpoznawczych protokoły podpisane były przez kontrolujących oraz kontrolowanych i zawierały wszystkie elementy określone w § 10 ust. 2 rozporządzenia MSWiA z 24.10.2005 r., w tym opis uchybień mogących powodować zagrożenie życia ludzi,

⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 ze zm.

- kontrolujący doręczali oryginały protokołów Komendantowi bez zbędnej zwłoki, stosownie do wymogów art. 23 ust. 16 ustawy o PSP.

Wyniki prowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych oraz postępowania pokontrolnego dokumentowano w zestawieniach sporządzanych według wzoru określonego w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia MSWiA z 24.10.2005 r., które przekazywano Komendantowi Wojewódzkiemu PSP w terminach określonych w § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia – do 20 lipca za I półrocze i do 20 stycznia za II półrocze.

3. W latach 2007-2012 (I kwartał) Komendant wydał dwie decyzje nakazujące usunięcie w ustalonym terminie nieprawidłowości związanych z ewakuacją z budynków, uznanych podczas prowadzonych przez PSP czynności kontrolno-rozpoznawczych za zagrażające życiu ludzi. Dotyczyły one budynków szpitala Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Krasnymstawie (decyzja wydana 16 czerwca 2009 r.) i Domu Pomocy Społecznej w Surhowie (decyzja wydana 1 października 2010 r.). W budynkach tych stwierdzono naruszenie przepisów § 12 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów i § 16 rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. o tej samej nazwie⁵. W budynku szpitala podczas czynności kontrolno-rozpoznawczych, prowadzonych przez strażaków Komendy, stwierdzono brak zabezpieczenia przed zadymieniem pionowych dróg ewakuacyjnych (klatki schodowe) oraz brak awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego, a w budynku w Surhowie brak oświetlenia awaryjnego na drogach ewakuacyjnych.

Uwagi NIK dotyczą przesuwania przez Komendanta terminu usunięcia zagrożeń życia ludzi w budynku szpitala SP ZOZ w Krasnymstawie. W decyzji administracyjnej wydanej 16 czerwca 2009 r. termin usunięcia tych nieprawidłowości wyznaczono na 21 grudnia 2009 r. Na wniosek dyrektora szpitala termin ten Komendant przesunął decyzją z 18 grudnia 2009 r. na 30 czerwca 2010, a następnie decyzją z 29 czerwca 2010 na 30 czerwca 2012. Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o PSP w przypadku gdy stwierdzone uchybienia mogą powodować zagrożenie życia ludzi Komendant jest uprawniony nawet do zakazania eksploatacji pomieszczeń, obiektów i ich części.

W przypadku DPS w Surhowie w wydanej przez Komendanta decyzji z 1 października 2010 r. ustalono miesięczny termin wykonania brakującego oświetlenia awaryjnego na drogach ewakuacyjnych i został on dotrzymany, a istniejące zagrożenia życia ludzi zostały usunięte.

4. NIK negatywnie ocenia nieujawnienie w siedmiu protokołach z czynności kontrolno-rozpoznawczych realizowanych przez Komendę przypadków naruszenia przepisów przeciwpożarowych oraz niewydawanie przez Komendanta decyzji administracyjnych nakazujących wstrzymanie eksploatacji budynków lub usunięcie ujawnionych nieprawidłowości w wyznaczonym terminie. W protokołach z czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzonych przez strażaka Komendy w budynkach będących siedzibą pięciu przedszkoli (Nr 1, Nr 4, Nr 5, Nr 6 i Nr 8 w Krasnymstawie) oraz dwóch szkół (Zespołu Szkół Nr 4 i I Liceum Ogólnokształcącego w Krasnymstawie) przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą NIK, nie ujawniono istniejących w tych

⁵ Dz. U. Nr 109, poz. 719. – „rozporządzenie MSWiA z 07.06.2010 r.”

obiektach zagrożeń życia ludzi, polegających na braku wydzielenie ewakuacyjnych klatek schodowych i niezabezpieczeniu dróg ewakuacyjnych przed zadymieniem.

Występowanie tych zagrożeń zostało stwierdzone przez NIK podczas kontroli rzetelności zapisów w protokołach z czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzonych w tych placówkach oświatowych w latach 2007-2011. Zgodnie z § 16 rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. budynki w których prowadzą swoją działalność te placówki z uwagi na występujące w nich warunki techniczne niezapewniające możliwości ewakuacji powinny być uznane za zagrażające życiu ludzi. Nieujęcie tych zagrożeń w protokołach z przeprowadzonych w tych obiektach czynności kontrolno-rozpoznawczych i ograniczenie się wyłącznie do ustnego poinformowania o nich zarządzających tymi obiektami w ocenie NIK świadczy o braku należytego wykonywania obowiązków przez strażaka przeprowadzającego te czynności. Zgodnie z art. 23 ust. 13 z ustaleń dokonanych w toku czynności kontrolno-rozpoznawczych kontrolujący obowiązany jest sporządzić protokół, zawierający wszystkie stwierdzone nieprawidłowości.

5. Pozytywnie oceniono działania Komendanta w zakresie egzekwowania od właścicieli lub zarządców budynków obowiązku praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji co najmniej raz na dwa lata i powiadamiania PSP o terminie ich przeprowadzenia – nie później niż na tydzień przed tym sprawdzeniem. Obowiązki w tym zakresie określono w § 17 ust. 1 i 4 rozporządzenia MSWiA z 07.06.2010 r. We wszystkich jednostkach, które powinny takich sprawdzeń dokonywać, a nie powiadomiły Komendy o zamiarze ich wykonania przeprowadzono czynności kontrolno-rozpoznawcze, w wyniku których Komendant wydał decyzje administracyjne nakazujące realizację tego obowiązku.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) przeprowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych w siedmiu budynkach, w których występują nieprawidłowości w zakresie ochrony przeciwpożarowej stanowiące zagrożenie życia ludzi oraz nakazanie decyzjami administracyjnymi właścicielom i zarządcom ich usunięcie.
- 2) wyegzekwowanie od właściciela i zarządcy budynku szpitala SP ZOZ w Krasnymstawie usunięcia nieprawidłowości stanowiących zagrożenia życia ludzi.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 ustawy nowelizującej, oczekuje przedstawienia przez Pana Komendanta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 ustawy nowelizującej, przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym

wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 ustawy nowelizującej, od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.